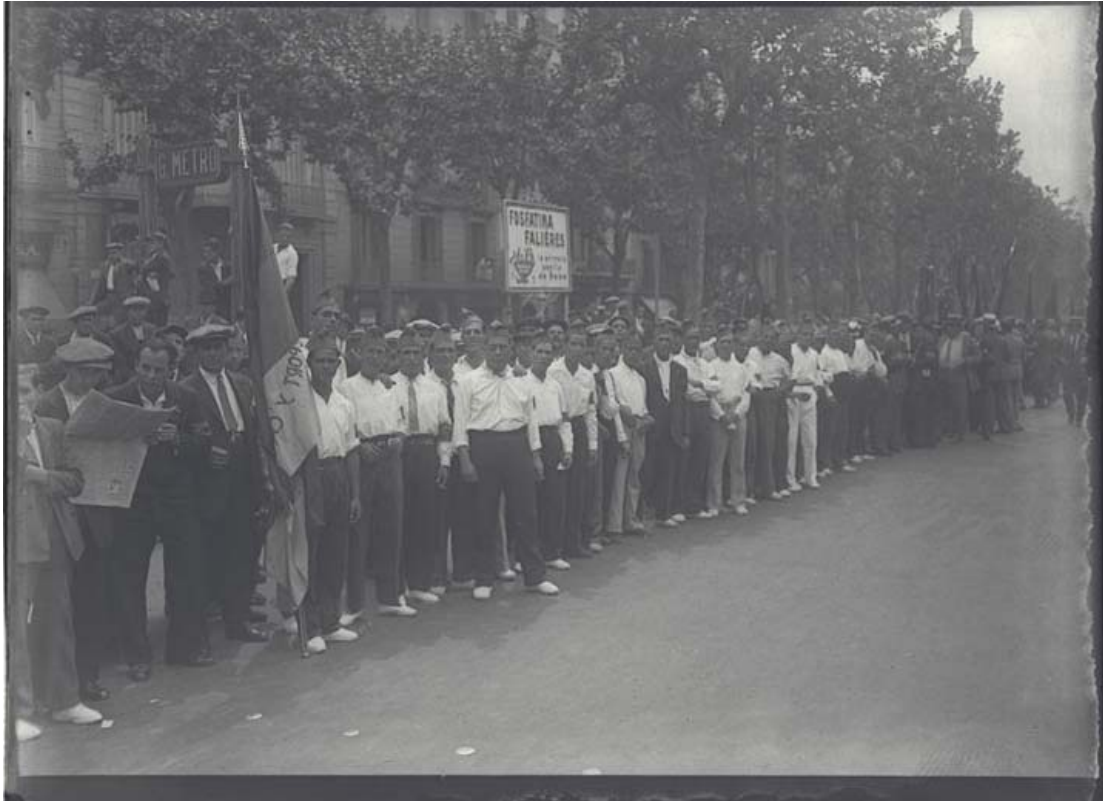

85È ANIVERSARI DE LES ELECCIONS A CORTS CONSTITUENTS DE LA II REPÚBLICA ESPANYOLA

-REPÚBLICA, POLÍTICA I SOCIETAT DE MASSES-

Membres d'un centre republicà reben Alejandro Lerroux, a Barcelona. 1931.
Autor: Brangulí (Fotògrafs)
ANC1-42-N-22900

Descripció

El document correspon a una fotografia química en blanc-i-negre presa en algun punt del Passeig de Gràcia (Barcelona) el dia 21 de juny de 1931.

Interès del document

El dia 21 de juny de 1931, el Partit Republicà Radical liderat pel mediàtic Alejandro Lerroux va organitzar un míting multitudinari a Barcelona en motiu de la celebració d'eleccions a Corts Constituents prevista pel dia 28 d'aquell mateix mes.

La fotografia ens il·lustra la benvinguda que va donar la ciutadania barcelonina a Alejandro Lerroux, abans de la celebració del míting. La imatge posa de manifest el

gran suport del qual gaudia Lerroux a Barcelona i fins a quin punt la societat era conscient de la importància de les eleccions que es van celebrar poc després. Així mateix, la fotografia també ens permet apreciar les noves formes de manifestació i mobilització polítiques de l'època, les quals s'identifiquen amb l'enaltiment de la militància activa i l'exaltació de la col·lectivitat política a través d'actes, símbols i l'ús de parafernàlia identificativa.

Context

A finals dels anys 20', la dictadura del general Primo de Rivera instaurada amb el suport del rei Alfons XIII, a causa de la greu crisi política en què es trobava el sistema de la Restauració, estava totalment desacreditada. La progressiva manca de suports polítics i socials i la mobilització de l'oposició, principalment republicana, van provocar que el règim busqués la manera de salvar la impopular i desacreditada Monarquia. Per fer-ho, es van convocar eleccions. Tanmateix, el resultat no va ser el que s'esperava. Les primeres eleccions convocades, les municipals del 12 d'abril de 1931, van donar una victòria general als partits republicans. Conseqüentment, l'ambient polític que va envoltar les eleccions va provocar que els resultats fossin interpretats per la ciutadania i els partits polítics com un referèndum nacional sobre la qüestió de la Monarquia i el rei es va veure obligat a abdicar.

La proclamació de la República va ser acollida amb entusiasme i esperança per gran part de la ciutadania. Poc després, el govern provisional que s'havia format d'ençà la proclamació va convocar eleccions a Corts Constituents amb la finalitat de redactar una nova constitució per a la República. En aquest marc, els partits polítics, prohibits durant la dictadura, es van reorganitzar de nou i es va assistir a una autèntica batalla en què tots van competir per aconseguir el suport de l'electorat.

A Catalunya, el primer terç del s. XX va ser una etapa convulsa caracteritzada pel progrés econòmic, l'agitació social, la penetració de noves ideologies i la constitució de noves organitzacions i partits polítics. Aquests factors va fomentar la consolidació d'una societat moderna i dinàmica en què es va configurar un ventall polític molt heterogeni: l'anarquisme, el socialisme, el catalanisme, etc. Així mateix, també van aparèixer personalitats carismàtiques capaces de mobilitzar massivament la societat. Tot plegat, va suposar el naixement d'una nova manera d'entendre i afrontar la política, caracteritzada per la mobilització massiva, la militància activa i la fervent identificació ideològica amb líders i moviments polítics determinats.

Un dels personatges més controvertits d'aquesta època va ser Alejandro Lerroux, fundador del Partit Republicà Radical. Conscient de la radicalitat i l'afinitat al republicanisme d'un gruix molt important de la ciutadania barcelonina, amb l'ús de discursos polèmics i incendiàris, Lerroux havia aconseguit fer-se amb el suport de moltes persones, ja des de principis de segle. Així mateix, tot i que al llarg del primer terç del s. XX va anar moderant el seu discurs, això no va impedir que tant ell com el seu partit continuessin gaudint d'un gran prestigi entre l'electorat. De fet, en les eleccions a Corts Constituents del 28 de juny de 1931, el Partit Republicà Radical va ser una força política molt votada a Catalunya, si bé principalment a la ciutat de Barcelona.

Qüestions:

- Identifiquen els elements que permeten afirmar que les persones que apareixen a la fotografia són partidaris de la República.
- Identifiquen l'element que ressalta dels homes del centre de la fotografia. Expliqueu què significa.

Per continuar indagant:

Fonts arxivístiques

Alejandro Lerroux en un míting del Partit Republicà Radical. 21 de juny de 1931. Autor: Josep Maria Sagarra i Plana. ANC1-585-N-1760.

Alejandro Lerroux en un míting del Partit Republicà Radical. 21 de juny de 1931. Autor: Josep Maria Sagarra i Plana. ANC1-585-N-1761.

Alejandro Lerroux en un míting del Partit Republicà Radical. 21 de juny de 1931. Autor: Josep Maria Sagarra i Plana. ANC1-585-N-1762.

Alejandro Lerroux en un míting del Partit Republicà Radical. 21 de juny de 1931. Autor: Josep Maria Sagarra i Plana. ANC1-585-N-1763.

Alejandro Lerroux en un míting del Partit Republicà Radical. 21 de juny de 1931. Autor: Josep Maria Sagarra i Plana. ANC1-585-N-1764.

Alejandro Lerroux en un míting del Partit Republicà Radical. 21 de juny de 1931. Autor: Josep Maria Sagarra i Plana. ANC1-585-N-1765.

Arribada d'Alejandro Lerroux a Barcelona. [1910-1920]. Brangulí (Fotògrafs). ANC1-42-N-22895.

Assistents al míting d'Alejandro Lerroux, a La Monumental. 1931. Brangulí (Fotògrafs). ANC1-42-N-22908.

Ciudadans republicans reben Alejandro Lerroux a Barcelona. 1931. Brangulí (Fotògrafs). ANC1-42-N-22897

Cues a les portes del col·legi electoral de la Universitat de Barcelona, per a les eleccions a Corts Constituents de 1931. Autor: Brangulí (Fotògrafs). ANC1-42-N-9576.

Diputats d'Esquerres. 1931. Autor: Gabriel Casas i Galobardes. ANC1-5-N-2918.

Escrutini de vots de les eleccions generals a Corts Constituents de 1931. [28 de juny de 1931]. Autor: Brangulí (Fotògrafs). ANC1-42-N-9536.

Miting de la Unió Socialista de Catalunya i d'Esquerra Republicana de Catalunya. 22 de juny de 1931. Autor: Josep Maria Sagarra i Plana. ANC1-585-N-1771.

Públic assistent a un míting d'Alejandro Lerroux. 21 de juny de 1931. Autor: Josep Maria Sagarra i Plana. ANC1-585-N-1754.

Públic assistent a un míting d'Alejandro Lerroux. 21 de juny de 1931. Autor: Josep Maria Sagarra i Plana. ANC1-585-N-1755.

Públic assistent a un míting d'Alejandro Lerroux. 21 de juny de 1931. Autor: Josep Maria Sagarra i Plana. ANC1-585-N-1756.

Públic assistent a un míting d'Alejandro Lerroux. 21 de juny de 1931. Autor: Josep Maria Sagarra i Plana. ANC1-585-N-1758.

Altres fonts

“El triunfo de las izquierdas”. La Vanguardia (30 juny 1931), p. 6-9. Disponible a: <http://goo.gl/go1Uwp>.

“El viaje del señor Lerroux a Barcelona”. La Vanguardia (23 juny 1931), p. 8. Disponible a: <http://goo.gl/Bd318y>.

“Proclamación de la República en Barcelona”. La Vanguardia (15 abril 1931), p. 6-9. Disponible a: <http://goo.gl/007FZ3>.

GONZÁLEZ CALLEJA, Eduardo [et al.]. La Segunda República Española. Madrid: Pasado y Presente, 2015.

GRUP ENCICLOPÈDIA CATALANA. (2016). Alejandro Lerroux. *Gran Enciclopèdia Catalana* [en línia]. Barcelona: Grup Enciclopèdia Catalana. Disponible a: <http://goo.gl/Rm8Rzj>.

RISQUES, Manel (dir.). Història de la Catalunya Contemporània. Barcelona: Pòrtic, 1999.